

Lovtidende A

2008

Udgivet den 14. maj 2008

9. maj 2008.

Nr. 344.

Bekendtgørelse om uddannelse i stråleterapi

I medfør af § 16 i lov nr. 451 af 22. maj 2006 om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og efter forhandling med undervisningsministeren fastsættes efter bemyndigelse fra ministeren for sundhed og forebyggelse.

Kapitel 1

Formål

§ 1. Formålet med uddannelsen i stråleterapi er, at den uddannelsessøgende opnår viden, færdigheder og kompetencer med henblik på gennemførelse af stråleterapi.

Kapitel 2

Funktioner

§ 2. Funktionerne indenfor stråleterapi omfatter:

- 1) Gennemførelse af strålebehandling med computerstyret apparatur, herunder
 - a) sikring af den praktiske gennemførelse af et ordineret behandlingsforløb
 - b) anvendelse af retningslinier for optimal strålebeskyttelse
- 2) Kommunikation med, omsorg for og observation af patienter i strålebehandling, således at der kan foretages specifik identifikation af og intervention over for strålebehandlingsrelaterede bivirkninger
- 3) Medvirken i kvalitetsudviklingen i afdelingen
- 4) Deltagelse i tværfagligt samarbejde vedrørende strålebehandling.

Kapitel 3

Uddannelsen

Adgangsbetingelser

§ 3. Ansøgere, der opfylder følgende 2 betingelser kan optages på uddannelsen:

- 1) Gennemført en sundhedsfaglig professionsbachelor eller tilsvarende tidligere mellemlang videregående sundhedsfaglig uddannelse
- 2) Opnået dansk autorisation.

Stk. 2. Uddannelsen gennemføres i forbindelse med en 1-årig ansættelse på en strålebehandlingsafdeling godkendt af det i § 16 nævnte uddannelsesråd. Uddannelsen består af teoriundervisning og systematisk, superviseret og vejledt klinisk uddannelse.

Varighed

§ 4. Uddannelsen er af 1 års varighed (svarende til 60 ECTS-point). Teoriundervisning omfatter 12 uger (svarende til i alt 18 ECTS-point) og den kliniske uddannelse 33 uger (svarende til i alt 42 ECTS-point).

Indhold og mål

§ 5. Uddannelsen skal give den uddannelsessøgende mulighed for at erhverve viden, færdigheder og kompetencer til selvstændigt at varetage praktisk gennemførelse af strålebehandling. Uddannelsens mål er uddybet i bilag 1.

§ 6. Uddannelsen tilrettelægges i en vekselvirkning mellem teori og praktik.

§ 7. Den teoretiske uddannelse foregår på en uddannelsesinstitution, der er relevant for uddannelsen i stråleterapi.

§ 8. Den kliniske uddannelse foregår på ansættelsesstedet, dog med mulighed for kortere uddannelsesophold på andre stråleterapiafdelinger.

Stk. 2. Det kliniske uddannelsessted udpeger en uddannelsesansvarlig fysiker, der sikrer, at de uddannelsessøgende opnår tilstrækkelig kompetence til at udføre stråleterapi i overensstemmelse med gældende bekendtgørelse om elektro-nacceleratorer til patientbehandling.

Stk. 3. Det kliniske uddannelsessted udpeger en klinisk vejleder, der yder supervision og vejledning i strålebehandling efter uddannelsesprogrammet og sikrer, at der foretages løbende evaluering af den uddannelsessøgende.

Stk. 4. Den kliniske vejleder og den uddannelsessøgende tilrettelægger sammen et uddannelsesprogram for den kliniske periode samt en plan for en løbende evaluering af den uddannelsessøgendes kliniske uddannelse. Programmet skal tage udgangspunkt i den uddannelsessøgendes erfaring, den konkrete kliniske praksis og dertil hørende teori.

Meritoverførsel

§ 9. Uddannelsesrådet, jf. § 16, kan efter en individuel vurdering give dispensation til afkortning af uddannelsen (merit) på baggrund af anden dokumenteret relevant uddannelse.

Kapitel 4

Bedømmelse m.v.

Prøver

§ 10. I forbindelse med de teoretiske uddannelsesperioder afholdes to skriftlige, individuelle prøver, som bedømmes bestået/ikke bestået. Den ene bedømmes af en ekstern censor.

Afsluttende praktisk eksamen

§ 11. I forbindelse med uddannelsens afslutning afholdes en individuel praktisk eksamen, der bedømmes bestået/ikke bestået ved intern censur. Den uddannelsessøgende skal demonstrere at kunne opfylde målene for såvel den teoretiske som kliniske del af uddannelsen ved planlægning, gennemførelse og drøftelse af repræsentative dele af patienters strålebehandling. Der skal eksamineres i fire forløb, hvor handlingerne repræsenterer forskellige behandlingsteknikker.

Omprøve og sygeeksamen

§ 12. Den uddannelsessøgende kan indstille sig til prøverne og den afsluttende praktiske eksamen 3 gange.

Stk. 2. Der kan afholdes sygeeksamen.

Bevis

§ 13. Uddannelsesinstitutionen udsteder et af Sundhedsstyrelsen godkendt uddannelsesbevis for gennemført uddannelse. Uddannelsens omfang af teori og klinisk uddannelse anføres i beviset.

Stk. 2. Den, der har gennemført uddannelsen, gives betegnelsen stråleterapeut.

Stk. 3. Uddannelsesinstitutionen fører fortegnelse over de til uddannelsen optagne personer og register over udstedte beviser. Uddannelsesinstitutionen meddeler Sundhedsstyrelsen, hvilke personer der har gennemført uddannelsen.

Stk. 4. Sundhedsstyrelsen fører register over personer, der har gennemført uddannelsen.

Kapitel 5

Uddannelsesansvar og -struktur

§ 14. Regionerne iværksætter uddannelsen i stråleterapi og udpeger uddannelsesinstitutioner, jf. bilag 2

Stk. 2. Uddannelsesinstitutionerne udarbejder i fællesskab en landsdækkende uddannelsesordning. I uddannelsesordningen fastsættes i overensstemmelse med reglerne i denne bekendtgørelse nærmere regler om:

- 1) Uddannelsens tilrettelæggelse i teoretiske og kliniske uddannelsesperioder
- 2) Mål og indhold for de enkelte kliniske og teoretiske uddannelsesperioder
- 3) Oversigt over fag og tidsfordeling i teoriperioderne
- 4) Regler for afvikling af prøver og afsluttende praktisk eksamen (tidspunkt, form, vilkår, sygeeksamen m.v.)
- 5) Krav til medvirkende kliniske uddannelsessteder
- 6) Krav til lærerkræfter
- 7) Fravær, herunder regler om forlængelse af uddannelsen ved fravær af et nærmere bestemt omfang.

Stk. 3. Uddannelsesordningen indstilles af det i medfør af § 16 nedsatte uddannelsesråd til Sundhedsstyrelsens godken-

delse. Iværksættelse af uddannelsen efter stk. 1 forudsætter, at Sundhedsstyrelsen har godkendt uddannelsesordningen.

§ 15. Udgifterne ved gennemførelse af uddannelsen afholdes af regionerne.

Kapitel 6

Uddannelsesråd

§ 16. Regionerne nedsætter et landsdækkende uddannelsesråd.

Stk. 2. Uddannelsesrådet har følgende sammensætning:

- 1) 4 sagkyndige med bred klinisk erfaring på højt niveau fra strålebehandlingsområdet udpeget af Danske Regioner omfattende en cheffysiker, en ledende læge med ansvar og kompetence i henhold til Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse om elektronacceleratorer til patientbehandling og to kliniske repræsentanter for stråleterapien, heraf en med ledelsesansvar.
- 2) 1 medlem udpeget af Sundhedsstyrelsen.
- 3) 1 medlem fra hver af uddannelsesinstitutionerne (uddannelsesleder).

Stk. 3. Uddannelsesrådet konstituerer sig selv og fastsætter selv sin forretningsorden.

Stk. 4. Uddannelsesrådet kan indkalde særlige sagkyndige til belysning af specielle problemstillinger.

Stk. 5. Uddannelsesrådet har følgende opgaver og ansvar:

- 1) Ansvar for, at uddannelsen gennemføres i henhold til godkendt uddannelsesordning
- 2) Indstilling af den af uddannelsesinstitutionen/-erne udarbejdede landsdækkende uddannelsesordning til Sundhedsstyrelsens godkendelse
- 3) Godkendelse af strålebehandlingsafdelinger, der kan medvirke i uddannelsen
- 4) Etablering og koordinering af censorvirksomhed og beskikkelse af censorer
- 5) Løbende vurdering af behovet for uddannelse i stråleterapi
- 6) Medvirken til koordinering af det samlede antal uddannelsespladser
- 7) Behandling af klager over afgørelser truffet af uddannelsesinstitutionen/-erne og de kliniske uddannelsessteder
- 8) Vurdering af mulighed for at give afkortning af uddannelsen (merit) på baggrund af dokumenteret anden relevant uddannelse
- 9) Vurdering af udenlandske uddannelser og indstilling til Sundhedsstyrelsen af de personer, der skal have udstedt et dokument, der anerkender disse til funktion i strålebehandling
- 10) Årlig indberetning til Sundhedsstyrelsen om uddannelsen m.m.

Kapitel 7

Klageadgang og tilsyn

§ 17. Klager over afgørelser truffet af uddannelsesinstitutionen/-erne eller de kliniske uddannelsessteder kan indbringes for uddannelsesrådet senest 2 uger efter, at klageren er gjort bekendt med afgørelsen.

§ 18. Klager over afgørelser truffet af uddannelsesrådet kan indbringes for Sundhedsstyrelsen senest 2 uger efter, at klagen er gjort bekendt med afgørelsen. Sundhedsstyrelsens afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 19. Sundhedsstyrelsen fører tilsyn med tilrettelæggelsen og gennemførelsen af uddannelsen.

Stk. 2. Sundhedsstyrelsen kan som tilsynsmyndighed anmode uddannelsesrådet og de beskikkede censorer om oplysninger om uddannelsesvirksomheden.

Kapitel 8

Ikrafttræden

§ 20. Bekendtgørelsen træder i kraft den 15. maj 2008.

Stk. 2. Samtidig ophæves vejledning nr. 139 af 25. juli 2001 om uddannelse af personale i stråleterapiafdelinger (stråleterapisygeplejerske – stråleterapiradiograf). Uddannelse i henhold til vejledningens regler, der er påbegyndt inden nærværende bekendtgørelses ikrafttræden, kan færdiggøres efter de hidtidige regler.

Sundhedsstyrelsen, den 9. maj 2008

JESPER FISKE

/ Marit Karina Buccarella

Uddannelsens mål

Mål:

At den uddannelsessøgende erhverver viden, færdigheder og kompetencer til selvstændigt at kunne varetage stråleterapi.

De skal således

- forstå baggrunden for kurativ og palliativ strålebehandling
- forstå den grundlæggende radiobiologi
- forstå ioniserende strålings egenskaber og vekselvirkning
- forstå, forklare og anvende en dosisplan i forhold til forventede bivirkninger, dosis, lejrning og feltindgange
- forstå og anvende viden om røntgenanatomi og topografisk anatomi
- forstå, optage og anvende CT-skanningsbilleder i forbindelse med billedverifikation samt forstå og anvende anden billeddiagnostik, der benyttes ved planlægning af behandlingsfelter
- forstå og anvende strålebeskyttelsesprincipper
- kunne vurdere strålebehandlingen i forhold til patienten og den planlagte behandling
- forstå, anvende og evaluere de radioterapeutiske behandlingsteknikker
- have fortrolighed med apparaturets betjeningsflade
- have kendskab til kvalitetssikring af afdelingens apparatur
- have kendskab til og anvende kvalitetssikringsprocedurer fra visitation til strålebehandlings afslutning,
- have kendskab til baggrunden for den forskning, der foregår i relation til strålebehandling af kræftpatienter
- selvstændigt kunne varetage information af udvalgte patientgrupper før, under og efter strålebehandling
- kunne vurdere og varetage patienters behov for omsorg i forbindelse med strålebehandling, og evaluere og udvikle indsatsen
- have indgående kendskab til bivirkninger af strålebehandlingen og handle ved forekomst af bivirkninger, herunder kunne visitere patienten videre til anden relevant fagperson
- forstå og være i stand til at forholde sig kritisk til eget ansvarsområde
- forstå det vigtige i at være aktiv i et tværfagligt samarbejde internt og eksternt

Teoriuddannelsen

Teoriuddannelsen består af følgende faglige områder relateret til strålebehandling:

- Matematiske og fysiske grundbegreber anvendt i klinisk fysik, dosimetri og dosisplanlægning.
- Samfundsfag (organisation af kræftbehandling, lovgivning, etik mv.)
- Generel onkologi
- Speciel onkologi
- Klinisk fysik
- Dosimetri (inkl. øvelser)
- Ioniserende stråling
- Radiobiologi
- Akutte bivirkninger og senkomplikationer til strålebehandling
- Strålebeskyttelse
- Indtegning og planlægning af strålebehandling
- Behandlingsteknikker og teknikker til billedverifikation
- Apparaturl til strålebehandling
- Kvalitetssikring
- Røntgenanatomi, topografisk anatomi, almen billeddannelse og kV-røntgen, CT, PET og MR
- Forskningsmetoder
- Tværfagligt samarbejde, kommunikation og patientforløb

Praktikuddannelsen

Praktikuddannelsen omfatter de væsentlige og almindeligt tilbudte typer behandling. Det skal sikres, at den uddannelsessøgende efter gennemført uddannelse kan betjene forskelligartet udstyr, herunder systemer til billedverifikation og det almindeligt forekommende strålebehandlingsudstyr.

Anbefalinger m. v.

- Det anbefales, at ansøgere har mindst 2 års erhvervserfaring, relateret til patienter indenfor det sundhedsfaglige område.
- For at sikre kvaliteten i uddannelsen bør den teoretiske uddannelse udbydes af én, højst to uddannelsesinstitutioner i landet.
- Den teoretiske uddannelse kan gennemføres med inddragelse af e-learning og andre former for IT-støttet undervisning.
- I både den teoretiske og praktiske uddannelse kan inddrages brug af simulering i en 3D-accelerator og oplæring i IT-laboratorium.